Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vår dato: 29.01.2021
Vår ref: 2020/39405
Deres dato: 20.11.2020
Deres ref: 10210244

MULTICONSULT NORGE AS
Postboks 265 Skøyen
0213 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunnar Bjar, 69247120

Dette brevet er fra Statsforvalteren som frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Tillatelse til legging av sjøledning i Kråkstadfjorden (Krogstadfjorden) naturreservat

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad datert 19.11.2020 og tilleggsinformasjon gitt i e-post 26.01.2021. Det er søkt om tillatelse til framføring av VA-ledning gjennom Kråkstadfjorden naturreservat. Etter en nærmere avklaring er det bekreftet at ledningen ikke vil berøre Kurefjorden naturreservat direkte, men ligge like på utsiden av vernegrensen. Denne delen av prosjektet krever derfor ikke dispensasjon fra verneforskriften.

Det er gitt følgende overordnede bekrivelse av prosjektet i søknaden: *Råde kommune planlegger nye VA-ledninger i områdene Oven, Fuglevik, Helgerød og Tasken. I området mellom Saltnes og Husebystranda er ny vannforsyning og spillvannsledning planlagt etablert vha sjøledninger som legges i Krogstadfjorden. Vannforsyning via vannledning i Saltnes, men også forberedt for ringledning mot MOVAR-ledningen ved E6, og spillvann fra Husebystranda til Hestevold avløpsrenseanlegg.*

Ledningene vil berøre Kråkstadfjorden naturreservat ved Hestevold renseanlegg. Kartutsnitt fra søknaden er vist i vedlegg 1. På land og i det grunne området nærmest renseanlegget bli ledningene bli ført gjennom reservatet med styrt boring i grunnen. De vil komme fram på sjøbunnen på ca. 5 meters dyp i dypvannsrenna som følger midten av fjorden. Herfra vil ledningen legges på sjøbunnen på denne dybden, mot sørvest og ut av reservatet.

Statsforvalteren (daværende Fylkesmannen i Oslo og Viken) har tidligere uttalt seg om prosjektet i brev av 26.06.2020 og presiserte da at det måtte søkes særskilt om dispensasjon fra verneforskriftene.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Kråkstadfjorden naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Gjeldende forskrift om vern av Kråkstadfjorden naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 16.04.2010. Formålet med naturreservatet er å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold med en spesiell naturtype i form av et våtmarksområde med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området. Området har en særlig betydning som rastelokalitet under trekket for ande- og vadefugler.

I henhold til verneforskriften § 3 nr. 1 er all vegetasjon vernet mot skade og ødeleggelse. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse, jf. § 3 nr. 2. I henhold til § 3 nr. 3 må det ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, herunder framføring av kabler og ledninger.

Motorisert ferdsel til lands og på isen er forbudt, jf. § 5 nr. 2. I periodene 01.04. – 31.05. og 15.08. – 30.09. er all ferdsel forbudt i gruntområdene øst og vest for dyprenna midtfjords, jf. § 5 nr. 3.

Statsforvalteren kan gjøre unntak fra bestemmelsene med hjemmel i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering
Tiltaket gjelder et forholdsvis stort vann- og avløpsprosjekt i Råde kommune. Denne type prosjekter er ønsket av samfunnet bl.a. fordi det bidrar til å redusere forurensning i vannmiljøer. Likevel er det et grunnleggende prinsipp at VA-anlegg i utgangspunktet skal plasseres utenfor naturvernområder. Unntaksvis kan det imidlertid være aktuelt å gjøre unntak fra dette, dersom det ikke i vesentlig grad går på bekostning av verneverdier og det samtidig gir store fordeler for gjennomføringen av prosjektet.

Det omsøkte tiltaket vil berøre Kråkstadfjorden naturreservatet i søndre del, som vist på kartutsnittet i vedlegg 1. Her er det et rikt fugleliv, særlig knyttet til gruntområdene/fjæresonen, men også på land og i de dypere partiene lenger ute. Det finnes en rekke registreringer i Naturbase. På land er det kartlagt et område av naturtypen «småbiotoper», med funn av bl.a. den sjeldne plantearten muserumpe. Gruntområdene her er en del av et stort, sammenhengende område kartlagt som bløtbunnsområde i strandsonen, klassifisert som svært viktig.

Innenfor dette området er det ved Hestevold kartlagt en stor forekomst av dvergålegress, som er klassifisert som sterkt truet på Norsk rødliste for arter 2015. Forekomsten er oppgitt å være den største i Norge målt i areal. Dvergålegress har status som prioritet art etter naturmangfoldlovens bestemmelser.

Vi vurderer kunnskapsgrunnlaget i denne saken som god.

Ledningen vil som nevnt bli ført ut i reservatet ved hjelp av styrt boring i grunnen fra Hestevoll renseanlegg. Vi legger til grunn at borerigg/borepunkt plasseres utenfor reservatet, og at det ikke vil være noen aktivitet eller inngrep i overflaten på land eller i gruntområdet i reservatet. Ledningen vil

bli ført videre mot sørvest ut av reservatet liggende på bunnen på ca. 5 meters dyp, holdt fast av lodd. Vi kan ikke se at dette tiltaket vil utgjøre en betydelig negativ påvirkning på naturverdiene. Etter vår vurdering er det derfor ikke fare for at det vil kunne medvirke til at økosystemet utsettes for en for stor samlet belastning. Vi kan heller ikke se at en dispensasjon i dette tilfellet vil medføre en uheldig presedens.

Tiltaket vil etter vår vurdering ikke påvirke forekomsten av dvergålegress.

Måten prosjektet er planlagt på, oppfyller etter vårt syn også kravene til miljøforsvarlige teknikker og lokalisering.

Alle kostnader i prosjektet vil bæres av tiltakshaveren.

Etter vår vurdering er tiltaket ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er dermed oppfylt når det gjelder Kråkstadfjorden naturreservat.

Det gis ikke tillatelse til tiltak i Kurefjorden naturreservat, da det er avklart at VA-ledningen er prosjektert på utsiden av reservatgrensen (jf. kart vedlegg 2). Se for øvrig vedlegg 3 som viser lokalisering av grensemerker for de to naturreservatene, inkludert koordinater.

Vedtak
Statsforvalteren gir tillatelse til legging av vann og avløpsledning gjennom Kråkstadfjorden naturreservat, i trasé som vist i vedlegg 1. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Det skal brukes styrt boring under landarealene og gruntområdene i naturreservatet.
- I naturreservatet tillates kun arbeider som gjøres fra utsiden av vernegrensen (på land) eller fra fartøy/lekter i dypvannsrenna.
- Slam/mudder fra boring må håndteres slik at det ikke renner ut i verneområdet.
- Eventuell nødvendig ferdsel til fots i reservatet må skje utenom periodene med ferdselsforbud.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.
- Tillatelsen er gyldig t.o.m. 31.12.2021.

Statsforvalteren har her bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det også innhentes nødvendige tillatelser etter annet lovverk. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang
Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

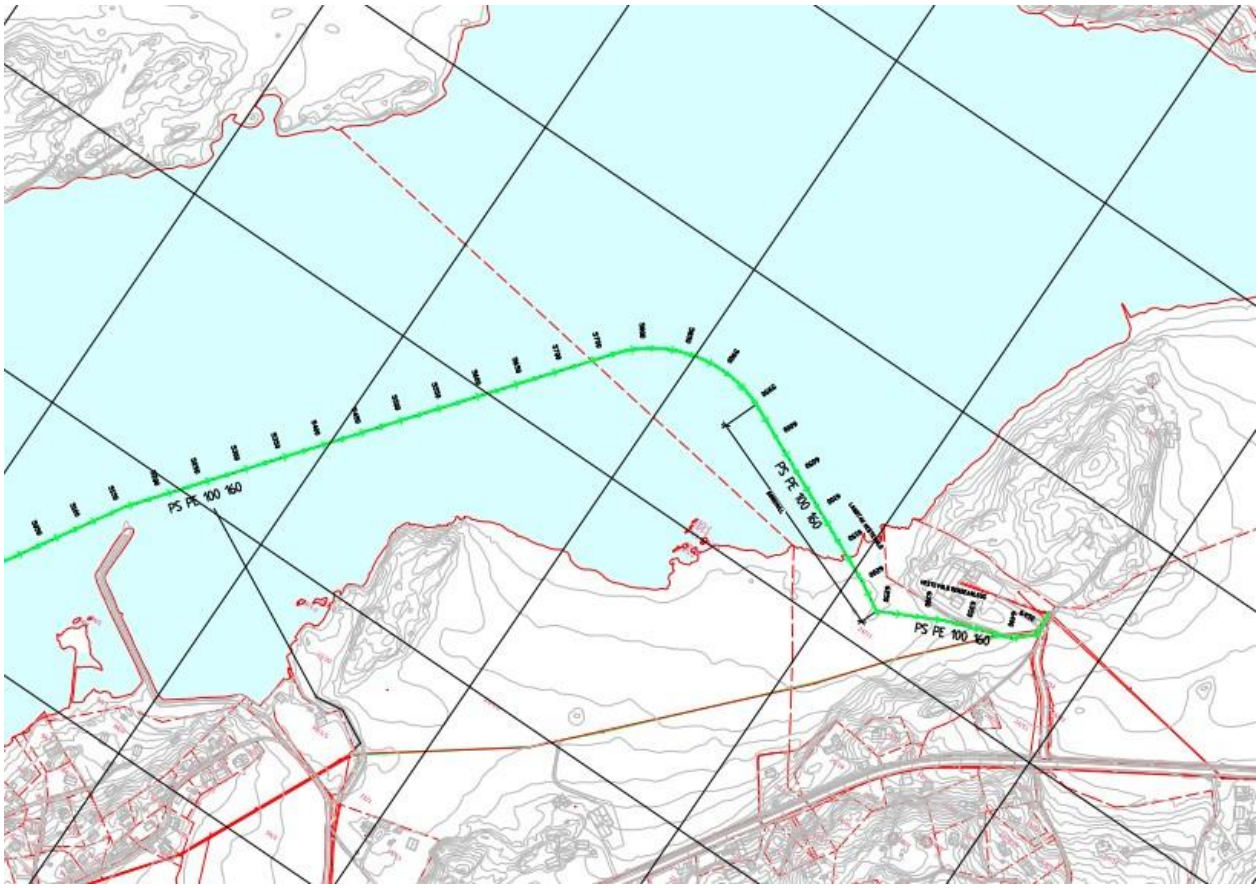
Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Gunnar Bjar
seniorrådgiver

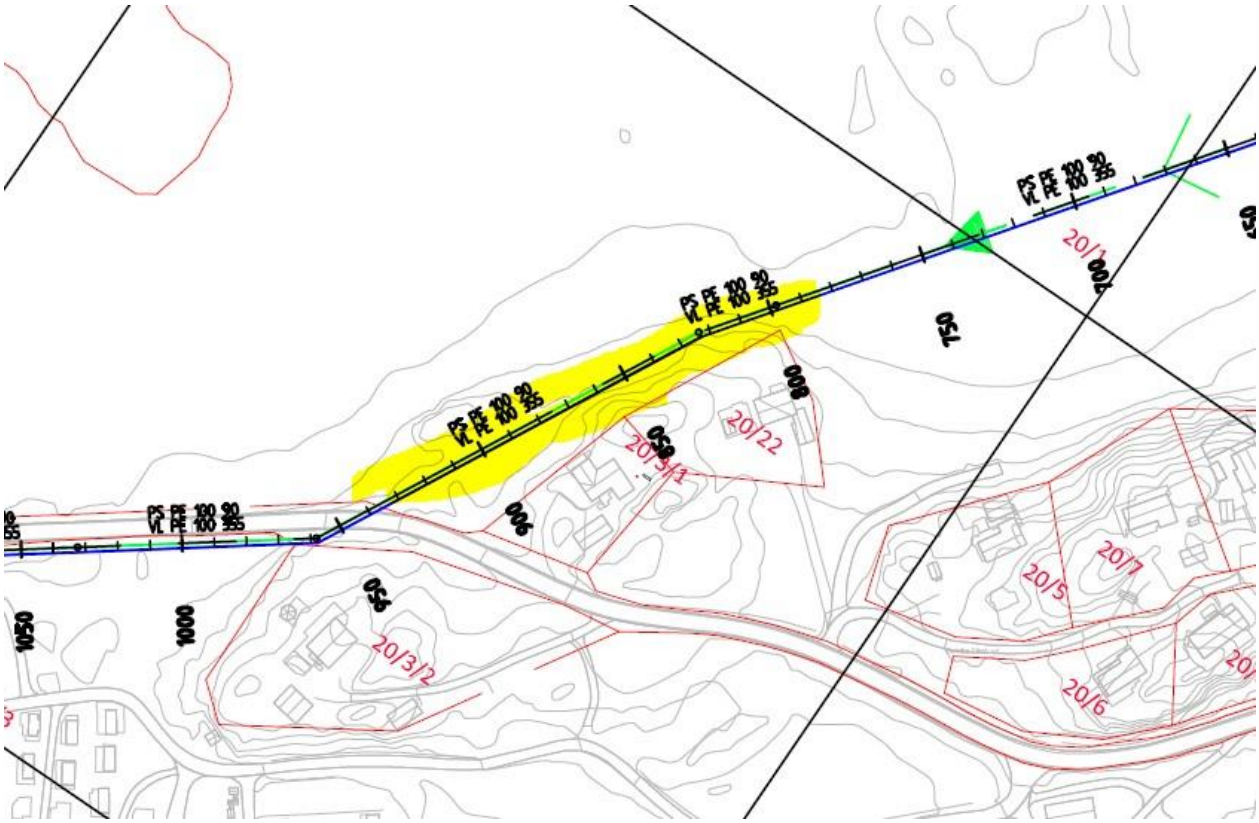
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Råde kommune Skråtorpveien 2A 1640 RÅDE

Vedlegg 1
Kartutsnitt fra søknaden – VA-trasé ved Hestevold renseanlegg – Kråkstadfjorden naturreservat

Vedlegg 2
Kartutsnitt fra e-post 26.01.2021 – Styrt boring i fjell utenfor Kurefjorden naturreservat (gul markering)

Vedlegg 3 - vernegrenser

Kråkstadfjorden naturreservat – grensemerker (utsnitt)

Grense 9

Eiendom til venstre: Gnr. 24/40, eier MOVAR IKS

Eiendom til høyre: Gnr. 24/40, eier MOVAR IKS (naturreservat)

Punktnr	Beskrivelse	Retning	Avstand	X-koordinat	Y-koordinat
Grensa starter i pkt. 42, endepunkt for grense 8.					
42	Off. godkj. grensemerke i fjell (JSR)			6576471,07	601880,53
		213,98	52,30		
43	Off. godkj. grensemerke i fjell (MD)			6576420,03	601869,14
		231,46	36,92		
44	Off. godkj. grensemerke i jord (JSR)			6576387,53	601851,64
Grensa ender i pkt. 44, mot gnr. 24/11.					

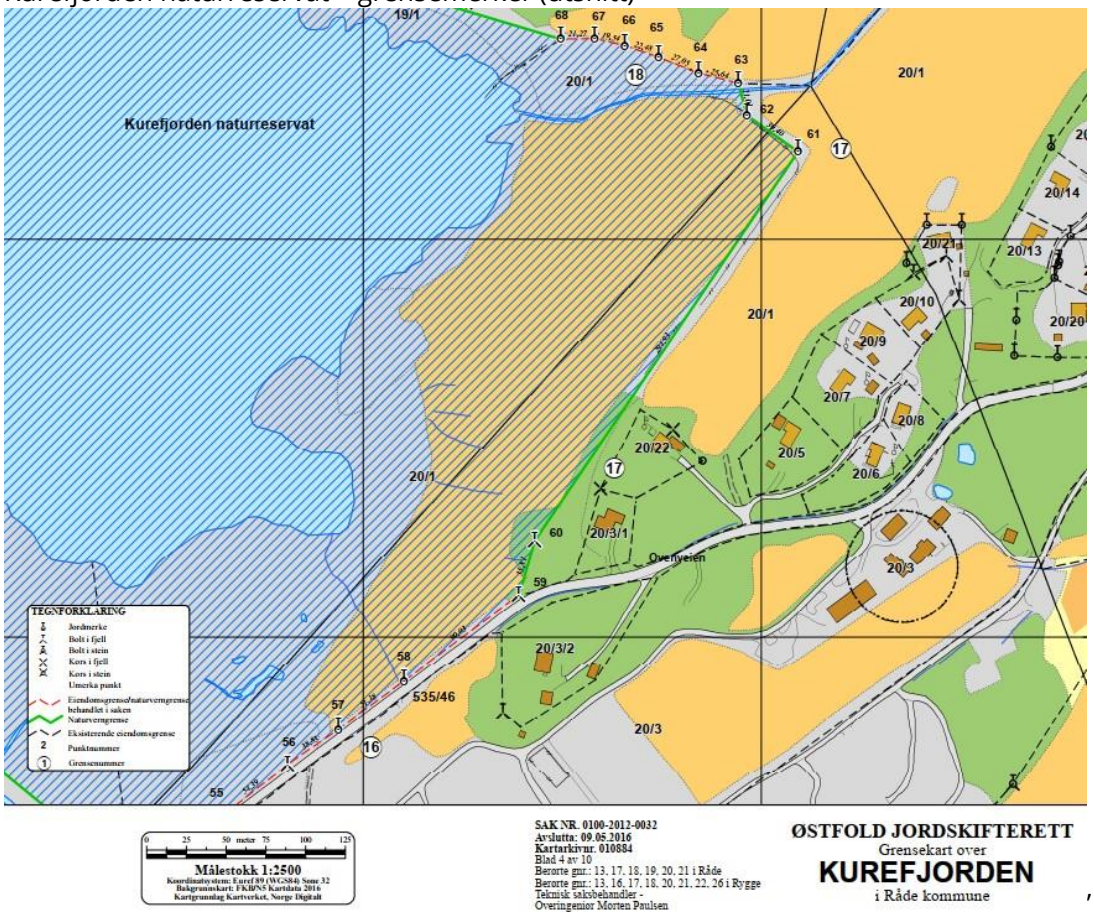
Grense 10

Eiendom til venstre: Gnr. 24/11, eier Magne Johan Ellingsen

Eiendom til høyre: Gnr. 24/11, eier Magne Johan Ellingsen (naturreservat)

Punktnr	Beskrivelse	Retning	Avstand	X-koordinat	Y-koordinat
Grensa starter i pkt. 44, endepunkt for grense 9.					
44	Off. godkj. grensemerke i jord (JSR)			6576387,53	601851,64
		194,88	25,64		
45	Off. godkj. grensemerke i stein (MD)			6576361,97	601853,70
		268,34	113,82		
46	Off. godkj. grensemerke i jord (Kom.bolt)			6576307,66	601753,67
Grensa ender i pkt. 46, mot gnr. 23/1, 2.					

Kurefjorden naturreservat – grensemerker (utsnitt)

Grense 17 - vernegrense

Eiendom til venstre: Gnr. 20/1 i Råde — Eier: Runar Fuglevik (naturreservat)

Eiendom til høyre: Gnr. 20/1 i Råde — Eier: Runar Fuglevik

Punktnr	Beskrivelse	Retning	Avstand	X-koordinat	Y-koordinat
Grensen starter i punkt 59, endepunkt for grense nr. 16.					
59	Off. godkj. grensemerke i fjell (JSR)			6577026,49	599847,59
		18,39	35,81		
60	Off. godkj. grensemerke i fjell på fjellknaus ved reservatskilt (MD)			6577060,81	599857,79
		37,88	294,93		
61	Off. godkj. grensemerke i jord (MD)			6577305,05	600023,11
		339,26	39,40		
62	Off. godkj. grensemerke i jord (MD)			6577327,84	599990,97
		383,34	21,01		
63	Off. godkj. grensemerke i jord i gjerde (JSR)			6577348,13	599985,54
Grensen ender i punkt 63, mot gnr. 19/1.					